

s strelivom, orožjem in živili in zopet odšel. Ves Natal se trese, kajti Deweta se Angleži še bolj boje, kakor hudič križa.

Obrtnija.

Nova žganjarina in pobiranje dodatnega davka od žganja.

Glasom člena II. zakona z dné 8. julija 1901, drž. zak. šte. 86, o zvišanju žganjarine in o naklonitvi jednega dela donosa te davščine deželnim fondom v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, so podvržene vse žgane opojne tekočine, ki se dné 1. septembra 1901 nahajajo v ozemlju v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel v prostem prometu, kakor tudi one, ki se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike ozemlja, v katerem velja ta zakon, toda dospejo še-le po 1. septembru 1901 v to ozemlje, dodatnemu davku 20 h od hektolitrske stopinje (litra) alkohola, izvzemši one tekočine, ki so v zakonu natančneje označene.

V izvršitev tega dodatnega obdačenja žganja je izdalo c. kr. finančno ministrstvo z naredbo z dne 13. julija 1901, drž. zak. šte. 105, naslednji pravilnik:

Pravilnik glede pobiranja dodatnega davka.

I. Predmet dodatnega davka.

Dodatnemu davku v znesku 20 h od litra alkohola so podvržene, izvzemši nižje navedene, vse dné 1. septembra 1901 v ozemlju, kjer velja ta zakon, v prostem prometu se nahajajoče žgane opojne tekočine, kakor tudi one, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v ozemlju veljavnosti tega zakona, pa v to ozemlje dospejo še-le po 1. septembru 1901.

K dodatnemu davku podvrženim žganim opojnim tekočinam pripadajo zlasti arak, rum, konjak, esence za žganje, nadalje umetne sadne esence, ki so narejene iz različnih vrst etra, alkohola in drugih snovij, likerji in druge vrste pomešanega žganja, nadalje alkoholovi parfumerijski izdelki, kakor kolonjska voda, alkoholovite zdravilne tinkture in izvlečki, kakor tudi vsaka zmes iz vina in žganja, katere alkoholovitost presega 15 prostornih odstotkov.

Dodatnega žganja so proste:

1. Žgane opojne tekočine v posesti obrtnikov, ki razpečavajo žgane opojne tekočine (točenje, prodaja in trgovina na drobno itd.) v množinah, ki ne presegajo deset litrov in v posesti drugih načelnikov gospodarstva v množinah ne nad pet litrov alkohola. Te množine so proste dodatnega davka tudi tedaj, ako se dobe pri kakem obrtniku, odnosno načelniku gospodarstva, večje zaloge.

2. Žganje, ki je že po dosedaj obstoječih določbah prosto državne žganjarine.

II. Prijava.

Kdor poseduje dné 1. septembra 1901 zalogo dodatnemu davku podvrženih opojnih tekočin, ki ima več kakor deset, odnosno pet litrov alkohola, je zavezan, prijaviti množino in alkoholovitost cele zaloge, nadalje kraj in prostore, kjer jo hrani, tekom štirih dnij, od 1. septembra 1901 računjeno, torej najkasneje dne 4. sep. 1901 pismeno v dvojnem izvodu s pridejanim obrazcem pri onem oddelku finančne straže, v katerega okolišu ima spravljene žgane opojne tekočine. Golice za te prijave oddajale se bodo pri vsakem oddelku finančne straže ter pri organih in uradih, katere v to določi finančno deželno oblastvo.

Ako se za prijavo zavezane zaloge ali za kak del istih zahteva na podlagi za posamezne dežele veljavnih posebnih avtonomnih določb povračilo po tarifi plačane deželne naklade, je to navesti v prijavi ter zajedno napovedati množino žganja, za katero se zahteva povračilo, kakor tudi odpadajoči povračilni znesek.

One žgane opojne tekočine, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v ozemlju, kjer velja ta zakon, in katere dospo še-le 1. septembra 1901 ali pozneje v to ozemlje, niso podvržne tej prijavi.

Ako zaloga žganih opojnih tekočin, katero je prijaviti, v posameznem slučaju ne glede na alkoholovitost ne presega pet hektolitrov, se sme v prijavi opustiti napoved množine, alkoholovitosti in hektolitrskih stopinj; v tem slučaju pa je v prijavi izrecno navesti v razpredelke za opombe, da cela zaloga ne presega množine 5 hl.

Pri žganih opojnih tekočinah v zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah, nadalje pri likerjih, to so žgane opojne tekočine, ki vsebujejo vsaj deset kilogramov sladkorja na hektoliter, in pri oslajenem žganju, to so take žgane opojne tekočine, ki vsebujejo na hektoliter več kot jeden kilogram ali manj kot deset kilogramov sladkorja, naposled pri vseh, dodatnemu davku podvrženih esencah, parfumerijskih izdelkih, zdravilnih tinkturah in izvlečkih se napoved alkoholovitosti lahko opusti ne glede na množino prijavi zavezane zaloge.

Ako bi bile prijavi podvržene žgane opojne tekočine tekom prvih štirih dnij meseca septembra 1901 na potu, ne da bi bile že prijavljene ter dodatni davek od njih poravnan, zavezan je podati prijavo, oziroma plačati dodatni davek prejemnik blaga, in sicer mora podati prijavo najkasneje tekom 48 ur, čim je dospela pošiljatev.

Ako se opusti predpisana prijava dne 1. septembra 1901 obstoječe zaloge žganih opojnih tekočin, nadalje ako se prijavi množina alkohola za več nego deset odstotkov manji, nego se je uradno ovedelo, kaznuje se ta prestopnik s štiri- do osemkratnim zneskom dodatnega davka, ki se je prikrajšal, odnosno bil prikrajšanju izpostavljen. Druge nepravilnosti pri prijavi, ki se ne tičejo množine alkohola, kaznujejo se z redovno kaznijo od 4 do 200 kron.

Železniška in parobrodna podjetja (izvzemši pomorska, v kolikor se ne gre za take tuzemske parobrode, ki užij-

vajo olajšave pri prometu) kakor tudi c. kr. poštni zavodi so zavezani, vsako pošiljatev žganih opojnih tekočin, katero so prevzeli pred 1. septembrom 1901 v prevažanje do prejemnika v ozemlju, kjer velja ta zakon, pa je do tega dne še niso izročili stranki, takoj, čim dospe na oddajno postajo, naznaniti oddelku finančne straže, v katerega okolišu je ta postaja. V tej prijavi, katero mora podati neposredno oddajna postaja, mora biti navedeno ime oddajnika in prejemnika ter kosmata teža pošiljatve.

III. Uradno obravnavanje.

Finančnih organov, pri katerih so bile podane prijave o zalogah, naloga je, prepričati se vprvo o popolnosti prijave ter na to brez odloga ovedeti množino zaloge na spodaj določen način.

Izvid, nadalje odpadajoči znesek dodatnega davka in vplačilno mesto, pri katerem se ima vplačati dodatni davek, je navesti v obeh izvodih prijave. Prvi izvod prijave vrniti je stranki.

Stranka je zavezana, na ta način jej naznanjeni znesek na dodatnem davku tekom osem dni vplačati pri v rešitvi prijave označenem vplačilnem mestu, ako se jej ni dovolilo plačilo v obrokih ali odlog plačila. Za one dežele, v katerih so vpeljane samostojne deželne naklade, ki se imajo z dnem 31. avgusta 1901 razveljaviti, se bo pctom posebnih naredb določilo, ako in v kateri meri se ima povrniti po tarifi vplačana deželna naklada in ako in v kateri meri se dado kompenzirati take povračilne tirjatve z dodatnim davkom na žganje.

Z ovedbo prijavljenih zalog na žganih opojnih tekočinah je najkasneje dne 2. septembra 1901 pričeti.

Gledé postopanja pri ovedbi zalog se naslednje določa:

1. Gledé poistinjenja množine:

a) Ako se nahajajo žgane opojne tekočine v sodih, kesonih, cisternah itd. in so te posode polne in uradno preizkušene, je merodajen merosodni znak.

Ako sodi niso preizkušeni in le deloma napolnjeni, ovedeti je njih vsebino z Matieć-evim sodomerom. Pri žganju v sodih se vsebina tudi lahko določi na ta način, da se ové čista teža ter ista preračuni na litersko mero, vpoštevaje istinito alkoholovitost s pomočjo v to predpisanih redukcijskih razkaznic.

Ako gre za nepreizkušene kesone in rezervoarje, je ovedeti množine žganih opojnih tekočin s preračunanjem prostornine ali na drug zanesljiv način.

b) Pri steklenicah in družih steklenih posodah določi se število steklenic in posod jednake veličine ter na to ové vsebina za vsako veličino, da se potem na ta način iz teh podatkov zračuni množina tekočine.

Pri zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah se lahko ové množina cenilnim potom, ako ni na razpolago vzorčnih steklenic.

Ta ovadba se bistveno zjednovi, ako stranka prinese prazne vzorčne steklenice, katerih prostornina se lahko vsak čas ové.

- c) V čistilnicah za žganje, katere čistijo zadacano žganje ter so v delovršbi za časa ovedbe zalog, je ovedeti tudi množino žganja v rektifikacijskih pripravah in kadeh za precejanje. V to svrho se najprej ové, koliko litrov na dan se na vsako kad nalije, in katera množina žganja se je prvotno vporabila za namočitev premogovega prahu. Vsota teh zneskov da približno množino žganja v jedni kadi.
- d) Ako ima dodatnemu davku podvržena stranka dovoljenje do davka proste vporabe žganja za napravo likerja ali družega alkoholovitega blaga v svrhu izvoza preko carinske črte, določiti je množino žganja, ki se ima iz cele zaloge v smislu člena II., šte. 2. zakona, izločiti kot dodatnega davka prosta, na ta način, da se zaključijo zapiski, katere je voditi o prejemu in o vporabi davščine prosto dobljenega žganja. (Konec prih.)

Obrtnijske raznoterosti.

Dobavni razpis. C. in kr. vojno ministrstvo namerava po javni konkurenci pri malih obrtnikih si zagotoviti za 1. 1902 različne potrebščine iz usnja za vojaško opravo. Dobaviti je vsakovrstne črevlje, jermena, tornistre, taške itd. Vsak obrtnik se mora sam ali kot ud kake obrtne zadruge udeležiti dobave vender pa mora v obeh slučajih posredovati pristojna zadruga. Ponudbe je kolekovati s kolekom za 1 krono in najkasneje do 15. septembra 1901 do 12. ure opoludne vložiti pri oni trgovski in obrtniški zbornici, kjer ponudnik biva, na Kranjskem torej v Ljubljani. Varščine in vzorcev ni treba predložiti. Natančnejši pogoji, ponudbeni vzorci in zaznamek predmetov in cen se lahko vpogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

O streljanju zoper točo.

Različna so mnenja strokovnjakov o učinkih streljanja zoper točo, ki se je uvedlo pri nas pred par leti. Posebno v začetku je bilo malo privržencev za take nenavadne poskuse. Učenjaki so smatrali takšno streljanje za babjeverno vražo iz srednjega veka, češ, da se takšno početje nikakor ne more razlagati kot uspešno iz fizikalnih zakonov.

Celó kmetsko prebivalstvo se je po nekod le posmehovalo topičem, ki naj bi s strelom pregnali usodne oblake. A kaj ne poskusi človek v borbi s sovražnimi mu elementi!

Tudi dandanes ne moremo še z gotovostjo trditi, da je streljanje zanesljivo sredstvo zoper megle, oziroma točo. Vender je vsestransko poskuševanje pokazalo, da ni takega streljanja šteti med vražarsko početje.

Med najhujšimi neverniki streljanja zoper točo se je pokazalo prepričanje, da streljanje včasih res pomaga,

kurzi akcij so rasli čudovito in so 24. junija tekočega leta stali na 170 % nominalne vrednosti. Dan pozneje je bankerotirala „Leipziger Bank“ in kurzi so 26. junija padli na 20 % od nominalne vrednosti. Nesreča se je zgodila, ker se Bergmanov patent ni obnesel. Družba ni tedaj likvidirala, ter je jemala pri banki denar, da je plačevala dividende.

Človeka streseta strah in groza, kadar pomisli, da je tudi „Gospodarska zveza“, to središče obupne organizacije v naši deželi, v najtesnejši zvezi z „Ljudsko posojilnico“, kjer leži šest milijonov kron slovenskega denarja, za katere nimajo vlagatelji nobene varnosti. „Gospodarska zveza“ je tako zaljubljena v konsumna društva in v kmetske posojilnice, ki so danes malone vse blizu propada, kakor je bila kaselska družba v Bergmanov patent, in je z „Ljudsko posojilnico“ v isti zvezi, kakor kaselska družba z „Leipziger Bank“.

Obhajajo nas mučne slutnje, da se bliža velika nesreča.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Zadnje dni so bili razni ministri v Ischlu pri cesarju. Bil je tam minister zunanjih del, grof Goluchowski, potem sta bila tam avstrijski ministrski predsednik Körber in ogrski ministrski predsednik Szell. Tema sta sledila avstrijski in ogrski finančni minister in naposled še minister dr. Rezek. Kaj je bil namen teh avdijenc, še ni znano. V zadnjih letih se je vselej, kadar so ministri romali v Ischl, zgodilo kaj velicega in zato se tudi sedaj tem avdijencam posvečuje v časopisju posebna pozornost.

† **Dr. Kaizl**, jeden najduhovitejših mej mladočeškimi politiki, ki je bil duša Thunovega ministrstva, v katerem je imel v rokah finančni portfelj, je v ponedeljek vsled zastrupljenja krvi umrl. Kaizl je bil znamenit politik modernega kroja in bil poklican, igrati v naši državi še veliko ulogo. Dosegel je starost 52 let.

Nemci med sabo. — Že večkrat omenjeni boj mej nemškimi nacijonalci in mej nemškimi radikali zadobiva čedalje ostrejše oblike. Vsepovsod se kaže, da bodo nemški radikali vsaj pri deželnozbornih volitvah na Češkem zmagali, ter Pradejevo frakcijo z židovskimi pomočniki vred poteptali. Vlada računa seveda še vedno z nemškimi nacijonalci, ki imajo v alpskih krajih trdno zaslombo. Körber jim hoče dati celo posebnega nemškega ministra. Temu se pa Slovani, zlasti Čehi, upirajo in je ta odpor docela upravičen. Vsa ministrstva, kar jih je doslej imela Avstrija, so bila nemška. V sedanjem ministrstvu sta jeden Čeh in jeden Poljak, vsi drugi ministri so Nemci ne le po rodu, ampak tudi po mišljenju. Vse kaže, da vlada načelo: Samo Nemci so poklicani, vladati našo državo. To načelo pa mora pasti in bo padlo na vsak način.

Bosna. — Bosanski podkralj, minister Kallay, je sedaj v veliki stiski. Sleparska „Trebertrocknungsgesellschaft“ v Kasslu je bankerotirala in njenega ravnatelja so zaprli. Pri ti priliki se je pokazalo, da je ta sleparska družba v raznih deželah ustanovljala nekake podružnice. Tako podružnico, ki se je potem spremenila v samostojno delniško društvo, je ustanovila tudi v Bosni in gosp. Kallay je to družbo silno protežiral ter jej naklonil uprav neverjetne olajšave. Še davkov ni bilo treba plačati tej družbi. Zdaj, ko je bankerotirala kaselska družba, je prišlo na dan to razmerje mej sleparsko materjo na Nemškem in njeno bosansko hčerjo, kar je Kallaya zelo kompromitiralo. Posledica tega je bila, da je Kallay bosanski družbi odtegnil vse dovoljene ji olajšave. To se pravi: dal je

to po listih razglasiti, ali mi ne verjamemo, da bi bil to tudi resnici storil

Srbija. — Ta teden so se vršile volitve v senat. Izvoljeni so bili sami pristaši sedanje vlade, sicer privrženci radikalne stranke. Razmerje mej Srbijo in Črno goro je postalo zopet jako intimno. Govori se celo, da hoče srbski kralj, ako ne dobi otrok, pripoznati črnogorskega kneza kot svojega naslednika.

Bolgarska. — Velevažni proces proti predsedniku in trem članom macedonskega odbora zaradi umorov raznih turških in rumunskih vohunov se je končal s tem, da so bili vsi obtoženci oproščeni. Ta proces je imel eminentno politični značaj in je vsled njegovega izida situacija bolgarskega ministrstva postala jako neugodna.

Francija. — Zadnje dni je vlada obelodanila izvršilno naredbo k zakonu o kongregacijah. Katoliški listi pravijo, da se je s to naredbo rečeni zakon še poostril. Ta naredba določa namreč, da dobe samo tisti redovi dovoljenje, ostati na Francoskem, ki se podrede škofom, mej tem, ko so bili redovi doslej podrejeni le direktno Rimu. Redovi se tej odločbi večinoma ne bodo hoteli podvreči, nego se bodo izselili.

Vojna v južni Afriki. — Angleška javnost sicer v obče veruje, da je, kakor je izjavil Chamberlain, guerila-vojna v južni Afriki že pri kraji in da imajo Angleži samo še opraviti z briganti, kateri se postrele, a vzlic temu je verjetneje, da je položaj Burov še vedno dosti trden. Buri so se večinoma potegnili na Kapsko ozemlje in prouzročili tam revolte. Zavzeli so celo važno mesto Bremersdorp. Angleži kratko malo niso več sposobni za ofenzivo, ampak se omejujejo na detenzivo. To je jako sumljivo in opravičuje kolikor toliko mnenje, da bodo Buri na vse zadnje venderle zmagali.

Nova žganjarina in pobiranje dodatnega davka od žganja.

(Konec.)

2. Glede ovedbe alkoholovitosti:

a) Žganje v sodih je s stodelnim alkoholometrom na predpisan način gradirati ter v to svrhu vzeti iz vsacega soda z natega ali s kakim drugim pripravnim orodjem poskušnjo iz srednih plastij.

Ako bi preizkušen alkoholometer ne bil na razpolago, dejati je iz posameznih sodov vzete poskušnje posebej v dobro očiščene in poprej z žganjem iz istega soda izplaknjene steklenice, katere je zapečatiti ter ovedeti alkoholovitost vpričo stranke, ki se ima k temu pozvati, pri najbližjem finančnem organu, ki ima preizkušen alkoholometer.

b) Pri žganju v rezervoarjih ali v drugih velikih posodah vzeti je poskušnje v enakih množinah iz zgornje, srednje in spodnje plasti, jih dobro premešati in nato določiti njih alkoholovitost.

c) Ako je žganje v steklenicah in enakih majhnih posodah in ako se ovedba prave alkoholovitosti v smislu pod lit. e in št. 3 navedenih določb sploh ne sme opustiti, omejiti se ne sme na ponamerno gradiranje.

d) Ako gre za žgane opojne tekočine, katere se z alkoholometrom ne dado kar naravnost gradirati kakor likerji, oslajeno žganje, in se napoved alkoholovitosti v smislu oddelka II., odstavek 4., ni opustila, ovedeti imajo finančni organi alkoholovitost, katero je vzeti za podlago plačilu dodatnega davka, na način, ki je predpisan za ovedbo alkohola v likerjih (dodatek A, II. B k izvršilnemu predpisu k zakonu o davku na žganje).

Ako dotični finančni organ potrebne priprave nima pri roki, poistiniti je v zapisniku množino tekočine ter uposlati poskušnje posameznih vrst pod pečatom finančnega organa in stranke na finančno oblastvo prve stopinje, ki ima odrediti preiskavo ter na podlagi izvida tudi vse nadaljno.

Žgane opojne tekočine, ki niso ali ki so zelo malo oslajene ter take z ingredijencami pomešane, je preizkusiti vedno z uradnim alkoholometrom.

e) Ako odpade napoved alkoholovitosti, ker skupna zaloga v posameznem slučaju množine pet hektolitrov ne presega ali ker gre za žgane opojne tekočine v zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah ali za likerje ali za oslajeno žganje, vzeti je alkoholovitost

aa) pri Francovem žganju, rumu in araku
s 65 stopinjami,

bb) pri konjaku, whiskyju,
žganju iz češenj in tropin,
pri slivovki in boroviczki in takozvanem
naravnem žganju s 40 "

cc) pri likerjih vseh vrst
in pri oslajenem žganju
s 35 "

stodelnih alkoholometerskih lestvic.

Ako se vrivajo proti pravosti prijave gledé vrst žganja pomisleki, na pr. pomislek, da so se visoko stopnjate opojne tekočine prijavile kot naravno žganje ali s sladkorjem pomešan špirit kot liker, treba je po možnosti sumljive žgane opojne tekočine prej preizkusiti. Ako je sum utemeljen, pričeti je z ovedbo prave alkoholovitosti vseh dodatnemu davku zavezanih nalog dotične stranke (lit. a do d) in radi neresnične prijave proti stranki uvesti kazensko postopanje. Odmeri dodatnega davka je v takem slučaju vzeti za podlago z dejansko ovedbo poistinjena alkoholovitost.

Alkoholovitost dodatnemu davku podvrženih esenc, zdravilnih tinktur in izvlečkov je pri računu upoštevati s 70, alkoholovitost dodatnemu davku podvrženih parfumerijskih izdelkov z 90 stopinjami stodelne alkoholometerske lestvice.

f) V onih slučajih, v katerih se alkoholovitost naznani ali če gre za žgane opojne tekočine drugačne vrste

kakor prej navedenih vrst, je opustiti neposredno ovedbo prave alkoholovitosti takrat, kadar stranka isto izkaže s svojimi obrtnimi knjigami, fakturami itd., proti katerih pravosti ni pomisleka.

3. V tvornicah za liker se dejanska ovedba zalog žganih opojnih tekočin takrat opusti, kadar podjetniki opravijo prijavo zalog na ta način, da najkasneje 1. septembra l. 1901 predložijo finančnemu oblastvu prve stopinje ne podlagi inventure podroben izkaz o istega dne v posesti podjetnika se nahajajočih množinah dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin po skupinah blaga iste alkoholovitosti in se zadovolje s tem, da odposlanec finančnega oblastva prve stopinje pravost podanih napovedij morebiti še s pogledom v podjetniških prostorih in z upogledom v obrtne knjige, oziroma, v kolikor gre za napovedano alkoholovitost, na ta način preizkusi, da pregleda in preišče odvzete poskušnje. Pri tem je dovoljeno, da se prijavijo odstotki alkohola s številkami na spodaj zaokroženimi od deset do deset, tako da se na pr. vse opojne tekočine, katerih alkoholovitost se vrti med 50 in vštévši 59 odstotki, smejo prijaviti z alkoholovitostjo 50 odstostkov.

Ako se pri takošnji preizkušnji pojavijo pomisleki proti pravosti strankinih napovedij, je brezuvetno pričeti z dejansko ovedbo cele zaloge.

Odpadajoči dodatni davek ima predpisati finančno oblastvo prve stopinje.

Na prošnjo more finančno oblastvo prve gori navedeno olajšavo dovoliti tudi za gotova prodajališča tovarniških podjetij.

IV. Uradno obravnavanje o prehodnem postopanju podvrženih, dodatnemu davku zavezanih žganih opojnih tekočin.

Dodatni davek za one žgane opojne tekočine, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom l. 1901 na prejemnike v okolišu veljavnosti zakona, a dospo še-le 1. septembra l. 1901 ali kasneje v to ozemlje, predpiše se prejemniku pošiljatve za jedno izdajo izkaznice (obrazek št. III. k § 5. ukaza finančnega ministrstva z dne 20. julija 1899, drž. zak. št. 128) v plačilo tekom osem dni od strani dostavnega urada.

Predpis se izvrši na ta način, da se koncem izkaznice pristavi naslednja klavzula:

„Za gori navedeno množino alkohola ima (I. I.)
v pri c. kr.
uradu 4 plačati na dodatnem
davku na žganje znesek kron
tekem osem dni, da se izogne izvršilu“.

Odmeri je vzeti za podlago od pošiljanega urada ugotovljena množina alkohola, seveda če ni od dostavnega urada ovedena množina alkohola večja, v katerem slučaju ima le-ta služiti v podlago. O opravljenem vplačilu izroči se stranki plačilno potrdilo.

V. Vplačilo v obrokih, odnosno kreditiranje dodatnega davka.

Kdor se hoče poslužiti v zakonu dovoljenega vplačila v obrokih, odnosno, ako gre za tvornice likerja, dopuščenega kreditiranja dodatnega davka, katerega je vplačati, ima najkasneje do 4. septembra l. 1901 v to svrhu prositi za dovoljenje pri finančnem oblastvu prve stopinje, v čegar okolišu se nahaja obdačljiva zaloga žganja in v prošnji zajedno izrecno navesti, katere obroke želi, odnosno za kateri čas zahteva izdelovalec likerjev odgoditev.

Obroke do šest mesecev, od dneva doteklosti računjeno, dovoli finančno deželno oblastvo. Prvi obrok se mora takoj po prejemu dovoljenja za plačevanje v obrokih vplačati.

Ako se le jeden dovoljenih obrokov zapadni dan točno ni vplačal, iztirjati je ves, še na dolgu ostali znesek na jedenkrat, eventuelno potom izvršila. Zamudnih obresti v tem slučaju ni terjati.

Kredit za izdelovalce likerjev se dovoli le proti popolni varščini za odpadajoči dodatni davek, katero varščino je položiti na način, kakor ga predpisuje izvršilni predpis k zakonu o davku na žganje v § 32.

Na dan, s katerim poteče dovoljeni odlok, je plačati kreditirani znesek na dodatnem davku točno pri onem uradu, pri katerem je dodatni davek predpisan. Ako pade plačilni dan na nedeljo ali praznik, je opraviti plačilo naslednji delavnik. Ako se v pravem času ne plača, iztirjati je dodatni davek izvršilnim potom.

VI. Prigledu zavezane osebe.

V dôbi v členu II., odstavek 5. zakona, navedenih 60 dni, od 1. septembra l. 1901 računjeno, smatrati je izdelovalce žganja ter one, kateri trgujejo z žganimi opojnimi tekočimi ali se pečajo s točenjem ali s prodajo istih na drobno, glede dodatnega davka niso niti oproščeni, niti ne stoje pod vezjo državne žganjarine, izkazati dobavo ali plačilo dodatnega davka, odnosno povišanega davka.

Finančni organi so po § 271. carinskega in državnega monopolnega reda upravičeni, kedarkoli se jim zdi potrebno, v hranišča, kakor tudi v obrtovališča in prodajališča, v katerih se hranijo in razpečavajo žgane opojne tekočine, vstopiti po dnevu, izvršiti v njih ovedbe, zaloge dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin zapisati ter z ozirom na rok prijave in plačila zahtevati izkaz o dobavi ali o plačilu dodatnega davka, odnosno povišane davščine.

Opustitev predpisanega izkaza dobave, odnosno plačila dodatnega davka se kaznuje s štiri- do osemkratnim zneskom dodatnega davka za ono množino alkohola, glede katere se je izkaz opustil.

Dodatek.

Dežela:

Finančni okraj:

Davčni okraj:

Prijava

o onih zalogah dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin, katere poseduje podpisaneec. *)

Ime, značaj posestnika, njegovo bivališče, ulica in popisna številka.	Označba prostorov, v katerih se hranijo žgane opojne tekočine.	Številko	Vrsta in znaki	Številke	Vrsta (v trgovini običajno ime)	Množina (litri)	Alkoholovitost po standardni alkoholometerski lestvici	Hektoliterske stopinje (litri) čistega alkohola v teh množinah	Opomba
		posod							

..... dné 1901.

Podpis stranke:

*) V tej prijavi je napovedati celo zalogo na žganih opojnih tekočinah, uštevši dodatnega davka proste množine po pet, odnosno deset litrov alkohola. Kadar zaloga, katero je prijaviti, pet hektolitrov ne presega, opusti se lahko napoved alkoholovitosti in hektoliterskih stopinj ter napove množina samo približno.

Rešitev.

1. Oddano dné 1901.

2. Podatki dné 1901 izvršene uradne preiskave:

3. Od ovedene skupne množine hektoliterskih stopinj (litrov) alkohola znaša po odbitku prostih litrov alkohola dodatni davek kron .. vin., reci kron .. vin.

Ta znesek je vplačati pri c. kr. uradu v

najkasneje tekom osem dnij

eventuelno naj se navede dovoljenje za plačilo v obrokih ali za odlog.

..... dné 1901.

Podpis stranke:

Podpis finančnega organa:

Na predstoječa določila opozarja se s tem v svrhu natančnega postopanja po istih s pripomnjo, da se prijavne golice oddajajo brezplačno pri najbližjem oddelku

finančne straže in da se istotam dobe in dado tudi natančnejša poročila in pojasnila glede prijav, katere je treba podati.

Kmetijstvo.

Streljanje proti toči.

V koliko da koristi streljanje proti toči, ni še dognano, kajti kakor se od ene strani jako priporoča, smatra se od druge strani le malo ali celo nič hasljivim podvzetjem. Da se zamore pa do prave ocene dospeti, je potrebno, da se zabilježuje slučaje dobrih in slabih uspehov. Prevaglica bode pri takem zabileženju gotovo merodajna. Danes objaviti hočemo poročila iz Italije, kjer je streljanje proti toči vlada sama v roke vzela ter tako naredila, da razločujejo Italijani — v porogljivem smislu se ve da — razun vojne artilerije še tako zvano: „artileria contra tempostale“. To današnje poročilo posneto je iz avstrijskega časnika „Allgemeine Wein-Zeitung“ št. 31. iz dne 1. t. m. in se glasi v najnatančnejšem prevodu tako-le:

Neuspehi streljanja proti toči v Italiji. Pri velikem obsegu katerega je zadobilo streljanje proti toči v Italiji, morajo tamošnja zavarovalna društva prav posebno zanimanje gojiti za vestno zabiležitev doseženih uspehov. Zato je vzajemna zavarovalna družba v Milanu pozvedovala o uspehih streljanja v krajih, v katerih je morala v letu 1900 vzlic streljanju tam obstoječih strelnih društev, vendar škodo provzročeno po toči plačevati. Kakor poroča „Neue Züricher Zeitung“, niso s streljanjem proti toči v obče tistih uspehov dosegli, katere se je pričakovalo. Učenjaška opazovanja, katera se je pri tem po kongresu v Casale gojilo, ponižala so visokonapeta pričakovanja, prav globoko. V obče je bilo streljanje proti toči v letu 1900 v mesecu aprilu uspešno, toda 25. dan meseca maja, otvoril je pa za celo poletje neprenehljivo vrsto neuspehov. Dne 25. nastala je nevihta v Asoli. Poljski pridelki uničeni so bili popolnoma; jednako povsod tam, kjer se nahajajo strelne postaje, kakor tam, kjer jih ni. Najhujše potolkla je pa toča ravno središče strelnih postaj, namreč ob cesti v Bassano. Ravno tistega dne je bila velika nevihta v Campiglia de Berici, v Vincenški provinci. Prizadet je bil pri tej priliki jugovzhodni vogal zemljišč, katera je strelna zadruga navedene občine branila. Pri tem ostal je zapadni del čisto nepoškodovan, vzhodni je bil pa potolčen v kljub streljanja ravno tako popolnoma, kakor so bili popolnoma potolčeni kraji nad in pod strelnimi postajališči, v katerih se je streljalo. Da, poškodovan je bil še posebno kraj, oborožen s 6 topovi, in pripisovati se je hotelo to slučaju, da se je mej streljanjem jeden top razletel, tako da je po par streljih nerabljev postal.

Dne 16. junija je obiskala izjemno velika nevihta Monte Belluno, ter se čez kaj obsežno poljišče tamošnje

strelne zadruge raztegnila. Njena smer bila je od vzhoda proti zapadu. Ta nevihta pustila je prve črte strelnih postaj nepoškodovana, znesla se je pa pred predzadnjo črto strahovito. Žito je bilo uničeno do 70 %, to zaključbo temuč, da se nahaja dotično polje v središču strelnih topov, iz katerih se je neprenehoma streljalo. Iz posameznih topov ustrelilo se je še celo do 155krat. Kakor tam, streljalo se je tudi drugod več kilometrov na okolu, pa povsod potolkla je toča popolnoma jednako. Čudno je pa bilo to, da je toča prenehala, kakor hitro so nevihtni oblaki čez strelne črte prišli.

To je ravno jeden tistih slučajev, kateri dvomljivost v uspeh streljanja proti toči najbolj utemeljuje. Ako bi namreč streljanje na stanje toče res zabranilo, ostati bi moralo poljišče med prvo in zadnjo strelno črto nepoškodovano. V tem slučaju bilo je pa ravno obratno, komaj so nevihtni oblaki čez zadnjo strelno črto splavali je toča ponehala. Jednakih slučajev navesti bi se dalo še dosti. Osebito dve nevihti obudili sta vsled njih velike obsežnosti po celi Italiji veliko občudovanje. Oni bili sta sploh največji, kar so jih v poslednjih letih na Italijanskem doživeli, in poškodovali so pa najbolj ravno tiste kraje, kateri so z strelnimi postajami prevideni. Dne 9. avgusta popoldne ob 4. uri, zadeta je bila občina Zenson province Previso po strašanski nevihti. Okolišče te občine šteje 23 topov, kateri so na glasu da jako visoko nesejo. Tega dne napravila se je z veliko naglostio lokalna nevihta. Četrtno ure pred pričetkom toče se je začelo že streljati in streljalo se je med nevihto neprenehoma s tako pridnostjo, da so nekateri topi do 90 patron porabili. V klub temu je bil ves srednji del poljišča popolnoma uničen.

V Monastiru je strelna zadruga, katera šteje 65 streliščnih postaj. Dne 11. avgusta streljalo se je na vseh postajah že $\frac{1}{2}$ ure pred pričetkom toče. Hasnilo ni vse nič, celo poljišče je bilo uničeno. Koruze in grozdja potolkla je toča do 70 %. Uspehi streljanja proti toči niso toraj v Italiji Bog ve kaj spodbudni. Tudi letos pojavili so se že prav pozora vredni neuspehi. Med drugimi uničila je toča dne 9. maja t. l. okolico Conegliana tako, da je tam ob tretjino vinske letne, to ukljubo temu, da je tam streljanje proti toči prav dobro organizovano.

—o—

Kmetijske raznoterosti.

Kako pripravimo lan, da dobimo dobro namizno olje? Vsakomur je znano, da se pripravlja iz lanenega semena olje, katerega potrebujejo razni rokodelci. Pa to olje ima zopern duh in okus, in ga ne moremo rabiti za namizno olje. Kako bi se pa pripravilo iz lanenega semena olje, katerega bi mogle porabiti naše gospodinje, kakor porabijo olje od maka in buč? To je lahko, samo treba se je potruditi. Odvzeti mu je treba taisti zopern duh. To pa dosežeš s tem, da laneno seme s kropom poliješ. Kolikor si ga namenil za olje, deneš ga v veliko skledo ali pa škaf, vliješ krop nanj in potem hitro zmešaš, da povsodi vrela voda doide. Potem deneš seme v več skled in ga v peči tako dolgo sušiš, da se popolnoma razdrobi, ker se pri kropanju trdo v kepe sprime. Delo je